

**Dokumenty poświadczające uprawnienia do korzystania
z ulgowych ustawowych przejazdów autobusami**

Bilety jednorazowe

Osoby uprawnione do korzystania z ulgi	Rodzaj komunikacji	Dokument uprawniający do ulgi
Ulga 100%		
Dziecko w wieku do 4 lat, jeżeli nie korzysta z oddzielnego miejsca	Z, V	Dokument stwierdzający wiek dziecka
Poseł, Senator	Z, V, P	- Zaświadczenie o dokonanych wyborach wystawione przez Państwową Komisję Wyborczą lub zaświadczenie wydane przez Kancelarię Sejmu lub kancelarię senatu, uprawniające do przejazdów na pierwsze po wyborach posiedzenie sejm lub senatu - Legitymacja poselska lub senatorska
Straż Graniczna – ochrona szlaków komunikacyjnych	Z, V, P	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej lub właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej
Ulga 95%		
Opiekun lub przewodnik towarzyszący w podróży osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji (osoba pełnoletnia)	Z, V, P	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji
Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo pies-przewodnik (Przewodnikiem może być osoba, która ukończyła 13 lat).	Z, V, P	Jeden z dokumentów osoby niewidomej
Opiekun inwalidy wojennego lub wojskowego I grupy (osoba pełnoletnia)	Z, V, P	Książeczka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.
Ulga 93%		
Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	Z	Takie jak dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji (symbol przyczyny niepełnosprawności 04-o)
Ulga 78%		
Umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania zadań służbowych, związanych z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych i służby patrolowej	Z, V	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej lub właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej
Funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym	Z, V	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu tych czynności wystawione przez ministra właściwego ds. finansów publicznych, dyrektora izby celnej lub właściwego naczelnika urzędu celnego
Umundurowani funkcjonariusze policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych	Z, V	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawione przez komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.

Żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne służbowe w środkach transportu zbiorowego	Z,V	Legitymacja służbowa, odznaka identyfikacyjna żołnierza Ż.W. oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych wystawione przez Komendanta Głównego Ż.W. lub komendanta terenowej jednostki Ż.W. Legitymacja żołnierza zawodowego lub książeczka wojskowa z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, wystawione przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcy jednostki wojskowej
Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową- kandydaci na żołnierzy zawodowych lub przyjęci do służby przygotowawczej	Z,V	Wojskowy dokument osobisty (książeczka wojskowa), z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej.
Dziecko w wieku do 4 lat, jeżeli korzysta z oddzielnego miejsca	Z,V	Dokument stwierdzający wiek dziecka
Inwalida wojenny lub wojskowy zaliczony do I grupy inwalidów lub uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji	Z,V,P	Książeczka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.
Dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawna. Uprawnienie to dotyczy przejazdu z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny-i z powrotem, na podstawie biletów jednorazowych i miesięcznych imiennych.	Z, V,P	<u>1. Uczęszczająca do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:</u> - leg. przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego o symbolu MENiS-II/181/2 - leg. szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych o symbolu MENiS-II/182/2 - leg. szkolna o symbolu MENiS-II/180/2 albo studencka wraz z jednym z dokumentów określonych w pkt. 2. <u>2. Nieuczęszczająca do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym</u> - leg. osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 lat, wystawiona przez uprawniony organ - leg. osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ - orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji - orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji <u>Przy przejazdach do i placówek udzielających świadczeń zdrowotnych, pomocy społecznej, rehabilitacyjnych wymagane jest zaświadczenie określające termin i miejsce badania, leczenia, zajęć lub potwierdzenie stawiennictwa</u>
Jeden z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych.	Z,V,P	- dokumenty dziecka niepełnosprawnego jeżeli odbywany jest z dzieckiem - zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą według ustalonego wzoru – jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu.
Niewidomy ofiara działań wojennych i uznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji	Z,V,P	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych zawierająca wpis o niezdolności do samodzielnej egzystencji
Ulga 51%		
Osoby niewidome uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	V, P	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji (symbol przyczyny niepełnosprawności 04-o)
Kombatanci i inne osoby uprawnione emeryci, renciści, inwalidzi lub osoby będące ofiarami represji wojennych i powojennych	Z,V	Legitymacja kombatanta lub osoby represjonowanej

Ulga 49%

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji-	Z	<ul style="list-style-type: none"> - wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I gr. inwalidów - wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I gr. inwalidztwa - orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji - orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji - zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I gr. inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji - wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji - zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I gr. inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji - legitymacja emeryta- rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I gr. inwalidztwa - legitymacja emeryta- rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości albo Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I gr. inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji - legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ <p>Powyższe dokumenty okazuje się dowodem tożsamości</p>
--	----------	---

Ulga 37%

Inwalida wojenny lub wojskowy zaliczony do innej niż I grupa inwalidów	Z, V, P	Książeczka inwalidy wojennego(wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo do całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo do całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (w komunikacji przyśpieszonej i pośpiesznej)	V, P	Dokumenty takie same jak dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji w komunikacji zwykłej
Osoby niewidome, jeżeli nie zostały uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	Z, V, P	Dokumenty jak dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji - legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „ 04-0” wystawiona przez uprawniony organ.
Dziecko w wieku od 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego	Z,	<ul style="list-style-type: none"> - Dokument stwierdzający wiek dziecka - zaświadczenie o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego wydane przez Dyrektora szkoły publicznej podstawowej, - legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego
Weteran pobierający rentę inwalidzka z tytułu urazów lub chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa	Z,	Legitymacja weterana poszkodowanego wraz z legitymacją emeryta-rencisty

BILETY MIESIĘCZNE:

Ulga 33%

Nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych- publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz nauczyciele	Z	Legitymacja służbowa nauczyciela lub nauczyciela akademickiego
--	----------	--

akademiccy		
Ulga 37%		
Osoby niewidome, jeżeli nie zostały uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	Z,V,P	Dokument stwierdzający całkowitą lub częściową niezdolność do pracy lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku oznaczony symbolem przyczyny niepełnosprawności 04-o
Ulga 51%		
Studenci do ukończenia 26 roku życia	Z, V	Legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą
Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	V, P	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji (symbol przyczyny niepełnosprawności 04-o)
Doktorant do ukończenia 35 roku życia	Z,V	Legitymacja doktoranta wydana przez polską szkołę wyższą lub jednostkę naukową, okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku doktoranta, jeżeli wiek ten nie jest określony w legitymacji.
Ulga 49%		
Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej-publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia	Z,V	Legitymacja szkolna (od rozpoczęcia odbywania rocznego przygotowania szkolnego) - zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego wydane przez dyrektora przedszkola lub dyrektora szkoły
Ulga 78%		
Dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawna	Z, V, P	Dokument jak dla biletów jednorazowych
Ulga 93%		
Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	Z	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji (symbol niepełnosprawności 04-o)

Objaśnienia: Z – komunikacja zwykła, V - komunikacja przyspieszona, P - komunikacja pośpieszna